

TAPOLCZAI LAPOK

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Hová, hová?

Ha a statisztikának rideg, de annál ijesztőbb számaikat nézzük az Amerikába vándorolt hazánkfiairól, megdöbbenne tapasztaljuk, hogy azok nem csökkennek, hanem inkább mindig nagyobb és nagyobb mérvet öltenek.

Tekintsük csak a mi szűkebb hazánkat, Zalamegyét, itt is ugyanazt tapasztaljuk. Mennyi munkáskézhagyja el otthonát, hazáját, mennyi sziv válik meg az anyai földtől, mennyi remény vitorlázott és vitorlázik el az uj, a boldogabbnak vélt világrész felé onnan, ahol „*élnie és halnia kellene.*“

Sokan, nagyon sokan hagynak itt bennünket. A számarány folyton növekedik, még pedig óriási mértékben, mint a hógörgeteg gördülése közben. Fájdalmas vészkiáltás e hatalmas szám, talán a haza bánatos sóhajtása fiaihoz.

Es az áradat kicsap a medréből, magával ragadja azokat is, akiket nem az élet nehéz küzdelméből, hanem a békés és nyugalmas otthonból, a tisztességes megélhetést nyújtó anyaföldről viszi magával a csábos, de bizonytalan jövőbe, ahol legtöbbször a csalódás keserű tapasztalatai ébresztik a sivár valóra.

Nem szólunk ez alkalommal a sokszor méltányos kivándorlás okairól általában, de nézzük a mi szűkebb hazánk, járásunk, községünk lakóinak újabb nagymérvű kivándorlását.

Csak a nemrég multban említettük

a kivándorlás nagyobb arányát, most meg éppen ijesztő nem csak a járásból, de különösen Tapolczáról már tett és még tervezett nagymérvű utrakeles. Földmives, iparos egyaránt neki indul a bizonytalan jövőnek.

Hát nem tud, vagy nincs mód a megélhetésre tisztességes munkás számára itt, ahol a földmives ugy, mint az iparos munkáját megbecsülik, megfizetik? Csak tudjon és szeressen dolgozni. Nem mondjuk, hogy Magyarországon talán nincs kívánni való a földmives, iparos, hivatalnok sorsának javításán. Igen van. De viszont azt is el kell ismernünk, hogy a szorgalmas munkás polgár most már talán inkább boldogulhat hazájában, mint a messze idegenben, ahonnan bizony, különösen az újabb időben, nem épen biztató állapotok hírei érkeznek. Dolgozni itt is, ott még többet kell, mert habár a nehezen munkához jutott dolgos kezét megfizetik, de élnie kell, az élelmiszer pedig drága. Tehát csak éppen azért dolgozzék az idegenbe csábított munkás, megkettőztetett erővel, hogy napról napra élhessen? Ezt itthon is megtalálja a szorgalmas polgár. Amerikában sem repül a sült galamb az ember szájába. Nem pedig most, a mikor a nagy beözönlés miatt a munkaerő olcsó, az élet drága.

Dacára, hogy a földmunkás talán az ország egyetlen területén sincsen oly jól fizetve, mint Tapolcza és vidékén, mi oka lehet mégis épen ezen

osztály nagymérvű kivándorlásának? Hisz itt az év legnagyobb részében jól fizetett napszám, fuvar és más jövedelem tisztességes megélhetést biztosít számára.

Hát miért mégis a hütlenség e drága véren szerzett hazához, itt ugy, mint másutt? Talán e „tejjel, mézzel“ folyó országban a nép éhséget szenved? Az alföld aranykalaszos dus mezői, a szőlőtermő hegyek, a hallal bővelkedő tavak, folyók nem nyújtanak már táplálékot a népnek? A tisztességes ipar, a kereskedelem, a kézimunka nem tud boldog Magyarországot teremteni? Vagy talán az ég megvonta tőlünk áldását? Nem.

A kivándorlásnak okozója csupán a mai rossz társadalmi rend, karöltve anyagi csapásokkal. Ha a gazda termését sötét jégfelhő megsemmisíti, olcsó hitel kell a népnek, nehogy a nagy kamatu pénzzel megterhelje birtokát annyira, hogy a terhek alatt összeroskadjon, s hogy a végrehajtó dobpergése legyen gyászindulója földje, birtoka temetésének.

Javitani kell a helyzetet itt is, ott is, minden rendű és rangú foglalkozásbeli osztálynál, nehogy elhagyja azt a hazát, amit vérrel szerzett és ahol mint említettük: *élnie és halnia kellene.*

A községi faiskolák.

Zalavármegye legutóbbi közgyűlésén szóba került a községi faiskolák

A TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

Hang a télből.

Csüggedt, rideg, borongó
A testem és a lelkem,
Bús téli hangulatnak
Példázó képe lettem.
Akár egy pusztuló fa,
Még fogja a talajt,
De száraz ágán lombot
Már száz tavasz se hajt.

Ez a világnak rendje:
Mulásán az időnek,
Gyors változásban az élők,
Élők helyébe jönnek.
Jöttünk... megyünk... maradni
Pedig jó volna még.
Egy percben olvad össze
A kezdet és a vég.

Mulandó itt lenn minden,
S csupán azért jó létre,
Hogy ismét egytől-egyig,
Merüljön semmiségbe.
Fát ültetünk: kiszárad,
Építünk: rombadól,
Terveink: szétrebbennek,
Forró szívünk: kihül.

Legboldogabb embernek
Abból áll boldogsága;
Megnyugvást érez szive,
Sok szenvedés díjába...
Vigasztalan, bús élet!

Ha nem találsz utat,
Hol lelked hervadhatlan
Rózsái nyílnak.

Hívén, hogy még ezentul
Van egy másik világ is,
Ki eget, földet gondoz,
Onnan vigyáz rád is.
Oly könnyű Hozzá szállnod,
Lelked ha szárnyat ölt,
Éggel van összekötve,
Minden pontján a föld!

Á. F.

Vonaton.

Ketten ültek a vasuti szakaszban. A férfi magas, erős, szőke ember volt, gondosan ápolt körszakállal, amelyet többször végigsimított beszédközben. Egyik kezében ujságot tartott, de nem olvasott belőle. A nő karcsu, barna teremtés volt s Angliában kétségtelenül nagyon fiatalnak tartották volna, mert nem látszott többnek huszonkét évesnél; valójában huszonöt éves volt.

A két utas (szemben ültek egymással) a vasuti kocsiban találkozott először. De ez a találkozás még sem volt véletlen s nem történhetett volna meg, ha a fiatal nő nem olyan, amilyen. Mert amikor beszállott, a kalauz udvariasan megkérdezte tőle: Női szakasz? Mire a hölgy azt felelte, hogy nem szükséges. Sőt mi több, olyan szakaszba szállott be, amelyben dohányozni is szabad volt.

Ennek a hölgynek ugyanis az volt a véleménye, hogy minden kis utazást fel kell

használni tapasztalatok szerzésére. Ugyan mi tapasztalatot szerezhetne ő egy női szakaszban, ahol rendszeren gyermekek is vannak, visító, siránkozó gyermekek, lármás és terjedelmes dajkák, aztán meg gondos anyák, akik ha összetalálkoznak, rögtön a kis babákról és a cselédekről kezdenek beszélni. Hölgyünket ez már nem érdekelte, hiszen annyiszor volt már tanuja.

Hogy miért nem szállott nem dohányzó számára való szakaszba? Ennek is meg van a magyarázata. A legtöbb nem dohányzó férfi — így gondolkozott magában — azért nem dohányzik, mert orvosa eltiltotta. Nagyon kevesen vannak olyanok, akik jószántukból nem dohányoznak. Betegekkkel utazni nem kellemes.

Ime, ezért került hölgyünk a szőke szakállu ur társaságába.

Megtörtént az ismerkedés ugy, ahogy vasuton leggyakrabban történni szokott. A hölgy — talán véletlenül, talán készakarva, — vagy talán félig akarva, félig véletlenül, leejtett valamit, a férfi udvariasan sietett felvenni, átadta és bemutatta magát.

— Én Honti Albert fővárosi ügyvéd vagyok.

A nő egy pillanatig nagyon habozott, megmondja-e a nevét s azután csak ennyit mondott:

Nagyon örvendek, uram.

Az ügyvéd várta pár pillanatig, hogy utitársnője megmondja tőle a nevét, de az elhallgatott, sőt ugy látszott, mintha eltűnődne valamin.

Végre neki kellett megszólalnia,

ügye. Abauj-Tornavármegye átírt az összes törvényhatóságokhoz, hogy a faiskolákra vonatkozólag a kormányhoz intézett feliratát pártolja. A közgyűlés tárgysorozatába felvették ezt az átíratot s ennek kapcsán lett újból aktuális nálunk is a községi faiskolák kérdése.

Az egész országban keserű tapasztalatokat szereztek a közigazgatási hatóságok akkor, amikor a törvénynek a községi faiskolák szervezésére és kezelésére vonatkozó rendelkezéseit végre akarták hajtani. Az első lépésnél kiderült, hogy a törvényt s az annak alapján alkotott szabályrendeleteket a legtöbb helyen végrehajtani egyáltalában nem lehet; másutt a közgazdasági haszonnal arányban nem álló terheket ró a községekre s ahol végre, hosszú huzavonás után sikerült a faiskolát felállítani, az csak a formák betartása kedvéért történt. Alig akadt egy két hely, ahol a faiskola céljának megfelelt. Bekerítették a kijelölt területet, beültettek néhány vadoncot és bevetették krumplival. Legtöbbször még avval sem. Felverte a bojtortján, felturta a vakondok.

És ezért a szép parádéért a községeknek jelentékeny költséget kellett viselniök.

A közgazdasági állapotokat javító, a nép intenzív gazdálkodását elősegítő ideák nálunk tucatszám születnek. Csak az a baj, hogy szürke elmélet marad valamennyi, mert nem gyakorlati emberek akarják az ideákat megtestesíteni.

Szép dolog volna biz az, ha minden apró község mintaszerű faiskolát tartana fenn, ahol a földműves gyermeke megtanulná a fanemesítést s kedvet kapna ahhoz, hogy udvarán, kertjében, a dűlőutak mellett gyümölcsöt termeljen.

A gyümölcsstermelés nagy nemzetgazdasági haszonná válhatna, s a fatenyésztés előmozdítása feltétlenül

szükséges is Magyarországon, ahol a kisgazda még nem szokta meg azt, hogy minden talpalattnyi földjét kihasználja.

Egy csapásra azonban nem sikerülhet a dolog. A mi népünk konzervatív gazdálkodását csak lépésről-lépésre lehet megtörni. A faiskolát megszerzi, be is keríti, sőt be is ülteti, ha ráparancsol a szolgabíró, de nem azért, hogy annak hasznos voltát belátná, hanem mert muszáj. Az alispán írja, a főszolgabíró mondja, a jegyző sürgeti; hát annak meg kell lenni. Hogy hasznos is, azt csak itt ott ismerik el, ahol a nép már régebben foglalkozik gyümölcsstermeléssel, szőlőműveléssel.

A községi faiskolákra vonatkozó törvény alkotásánál érvényesültek a legszebb közgazdasági eszmék, de a kivétel gyakorlati nehézségeit nem vették számba. Külföldi példák és nem a mi viszonyaink képezték az alapot.

Igaz, hogy mi a külföld mögött a gyümölcsstermelés terén el vagyunk maradva. Igaz, hogy minden előfeltétel meg van ahhoz, hogy Európa egyik elsőrendű gyümölcsstermelő orszaga legyünk. Az is igaz, hogy a népet rá kell vezetni az intenzívebb fatenyésztésre. Bebizonyult azonban, hogy a községi faiskolák erre a célra nem alkalmas eszközök. Nem képesek a néppel a fatenyésztést oly mértékben megkedveltetni, hogy megérnék azt az áldozatot, amelyet a községek hoztak.

A mostani formában ezt az intézményt fentartani nem lehet. Hogy a törvény végrehajtásának mennyi gyakorlati nehézsége van, az már kitűnt a legelső lépésnél, mikor a faiskolákra vonatkozó szabályrendeleteket a vármegyéknek el kellett készíteniök. A gyakorlati érzék a vármegyéknel már érvényesülni igyekezett. Így Zalavármegyében is úgy iparkodtak a kérdést megoldani, hogy a törvény intenciót

megközelítsék, de közel maradjanak a lehetőséghez is. A kormány azonban feltétlenül érvényesíteni akarta azokat az elveket.

A kísérletezéshez kozzá vagyunk ugyan szokva, de a községi faiskola nagyon drága kísérlet volt. Az egész országban mindenütt belátták, hogy a községek aránytalan megterhelésére, és nagyon kevés eredményre vezet. Már a földmivélsügyi miniszter is emlegette, hogy elégnek tart egy járásban egy faiskolát, amelyet szakértő kezelésére lehetne bízni, ami azután maga után vonná az intenzív vezetést is.

Abauj-Tornamegye kijelentette, hogy a törvényt végrehajthatónak nem tartja s ehhez hozzájárult Zalavármegye is, amikor a fölíratot pártolta. De a mi vármegyénk még tovább is ment. Elhatározta, hogy a tulszigoru szabályrendeletet átdolgozza.

Remélhetjük tehát, hogy addig is, amíg a faiskolák kérdése országosan rendezve lesz, Zalavármegye olyan szabályrendeletet alkot, amely a községi faiskolák gyakorlati értékét emelni fogja, de számukat feltétlenül csökkenteni s a faiskoláknak nevezett területeken legalább fát is lehet találni, nemcsak bojtortján.

Farsangi krónika.

Csendes szemlélődve nézzük a mókás, bohókás Carneval herceget, amint 62 napos itt léte alatt birodalmában uralkodni akar. Az élet élvezetére, örömökre, táncra, szórakozásra hívja az ifjat úgy, mint a munkában elfáradt embert, hogy ellefedtesse vele a mindennapi élet gondját, bánatát.

De hiába minden fáradozása. Népe megfogyott, mulattatni akar, de sehol sem lát gondtalan arcot, még csak néhány órára is alig tud néhányat magával ragadni. Nálánál meg a farsangban is nagyobb mester az élet, melynek gondjait még rövid időre sem tudják lerázni.

Mintha csak az egész emberiség szenvedne a megélhetésért folytatott harc alatt.

Hová tűnt a farsangi hamisítatlan jókedv?

— Messzire utazik, asszonyom, vagy talán kisasszony? — kérdezte az ügyvéd némi célzatossággal.

— Oh, szólítson csak asszonyomnak, mondotta a fiatal hölgy hirtelen, mintha csak most eszmélt volna föl. Asszony vagyok, — tette hozzá nagy határozottsággal. Minő szórakozottság! Ön megmondta a nevét s én elhallgattam az enyemet. Havasné vagyok P.-ből. Pár napot töltöttem Budapesten, rokonaímnál s most visszautazóban vagyok.

— S mióta van férjnel asszonyom, ha nem indiskrét a kérdés?

— Négy év óta.

— Vannak gyermekei?

— Kettő. Két fiú.

— Az ön férje nagyon boldog lehet, asszonyom.

— Ugyan, ügyvéd ur!

— Ne vegye tőlem rossz néven e kifakadást. De látja az élet igazságtalan.

— Mi emberek akárhányszor betekintünk valahova s ott nagy meglepetésünkre készen, megvalósulva látjuk azt a boldogságot, amely után hasztalan sóvárgunk és amelyért hasztalan küzdöttünk.

— Havasné mosolyogni próbált.

— Csak nem akarja azt mondani, ügyvéd ur, hogy a házassulás lehetősége keves embernek adatott meg. Ön is megházasodhatik, ha már eddig meg nem tette.

— Nőtlen vagyok.

— És miért?

— A felelet nagyon egyszerű. Nem találtam meg a páromat. Es erre vonatkozik az, amit az imént mondtam. Némely ember soha

sem találja meg a párját, vagy, ami még rosszabb, későn találja meg, amikor már másé. Milyen ember az ön férje, ha nem indiskrét a kérdés.

— Oh, férjem nem közönséges ember.

— Ezt képzelhettem volna, — ha ön hozzá ment feleségül.

Nem volna szíves összebb vonni az ablakfüggönnyet, a nap nagyon betűz s a hőség amugy is már elviselhetetlen.

— Asszonyom, ön nagyon tapintatosan adja tudtomra, hogy megjegyzésem sértette. Pedig higgye el, őszinte szó volt és nem pusztá bök.

— Bocsánat, ügyvéd ur, de hiszen az ön legőszintébb szavait sem tekinthetem egyébként pusztá böknek, mivel hogy nem ismer, s egy órával ezelőtt még azt sem tudta, hogy a világon vagyok.

— Engedelmet kérek, asszonyom, talán csak nem hiszi komolyan, hogy az ember csakis hosszú idő alatt lehet tisztában valakivel?

— Ön tehát azzal dicsekszik, hogy ismer engemet.

— Oh, nem dicsekvésből mondom, hogy ismerem.

— Hagyjuk ezt, a földolog az, hogy ismer, már tudni illik, a saját állítása szerint.

Nos tehát, ügyvéd ur, mit tud ön rólam, azon kívül, amit én magam mondtam el önnek?

— Beszélhetek őszintén?

— Egy esetben igen: ha nem akar udvarolni.

— Szóval: Legyek őszinte, de ne mond-

jam meg, amit gondolok. Asszonyom, nem látja be, hogy ez lehetetlen.

— Az őszinteség nem abban áll, hogy egy ismeretlen nőnek elmondjuk azokat a gondolatainkat, amelyek sértők rája nézve.

— Asszonyom, mi sértő van abban, ha önt egy férfi elragadónak, bájosnak, elmesnek tartja?

— A fiatal hölgy kissé gúnyosan mosolygott.

— Mondja meg uram, őszintén, — ezuttal már igazán őszintén beszélek — épen így érdeklődnek irántam, ha nem volnék már a más felesége?

— Oh, asszonyom, miért gyötör engem ilyen föltevésékkal? Ha ön nem volna a más felesége, akkor még az enyém is lehetne.

— Ügyvéd ur, ne vesse el a sulykot. Hát-ha szaván fognám.

— Nem értem önt, asszonyom.

— Azonnal meg fog érteni. Mindenek előtt ki kell jelentenem, hogy nem vagyok férjes nő, hanem — leány.

— Az ügyvéd fölugrott helyéből.

— Maradjon nyugodton.

— De hiszen ez lehetetlen, ön tréfál velem.

— Tréfáltam, de most komolyan beszélek. Egyébként ha nem hisz nekem, maga is meggyőződhetik róla. Fél óra mulva P.-ben leszünk, atyám vár a pályaudvaron.

— És miért adta ki magát asszonynak? kérdezé az ügyvéd, meglehetősen furcsa arcot vágva a nem várt fordulathoz.

— Kedves ügyvéd ur, vannak lányok, akik utazás közben olvasnak; én utközben mulatni

Csak a régi krónikákból ismerjük, ma hiába keressük. Ma csak sivar egykedvűségek, csupa szertartásos szokások. Táncolunk, mert far. ang van, mert a társadalmi szokások megkövetelik.

Ez a mai farsangi hangulat, de nem hiszszük, hogy az jövőben is állandó marad, hanem reméljük, hogy a rossz idők elmúltával midőn a megélhetés nehézségei enyhülnek, és ismét a tiszta hamisítatlan jókedv fog felülkerekedni, amikor ismét örülni tudunk életünknek.

A mult farsangi hétről a Tapolczai asztaltársaság táncmulatságáról kell beszámolnunk. melyet a milyen nézeltérések hátráltattak s előztek meg, erkölcsi eredményében mégis sikerült, de nem hozta meg azt az anyagi eredményt, melyet vártunk e község nemes intézményei javára.

Térjünk azonban a mulatság lefolyására. Volt egy kis jókedv, volt sok szép asszony és sok szép leány. Az első négyest 32 pár táncolta. A jókedvű Karneval azonban csak a szünóra után hódított híveket, akiket azután kivivilágos virradtig mulattatott. Tudósítá-sunk mit sem érne azon diszes koszoru nélkül, melyet a jelen volt hölgyek névsorából a báli emlékek rózsaszínű szallagjával kötünk össze.

Asszonyok: Antal Sándorné (Tördemicz), Berger Manoné, özvegy dr. Beszedits Edéné, Czunf Istvánné, Csillag Ernőné, Ederer Nándorné, Frisch Lipótné, Faragó Manoné, Gáber Gáspárné, özv. Gréber Sándorné, Harangozó Lajosné, dr. Kovács Vilmosné, Lusztig Ferenczné, dr. Müller Ferenczné, Németh Dezsőné, Pollák Adolfné, Pruska Ferenczné, Rauch Jánosné (Tördemicz), Stephaneck Jánosné, Szücs Mihályné, Sziber Józsefné (Keszthely) Weiler Ignáczné. **Leányok:** Antal Terecz (Tördemicz), Beszedits Margit, Ederer Lujzika, Gréber Stefike, Harangozó Marica, Németh Erzsike, Pruska Irma, Rauch Anna (Tördemicz, Stephaneck Sárika.

Felülfizettek: Dr. Darányi Ignác 10 K. Frisch Lipót 8 korona, Csigó László 5 kor. Csöndes Jozsef, Ley József, dr. Kovács Vilms 4-4 korona, Pollák Adolf, Lessner Adolf, Horváth János, Keszler Aladár 3-3 korona, Németh József, Kardos Mór, Stephaneck János, özvegy dr. Beszedits Edéné, Krampatics László, Leszner Henrich, Lusztig Ferencz, Frisch László, Csillag Ernő, dr. Berger Sándor, Berger Manó, Ederer Nándor, dr. Schönwald Károly, Cséby Árpád 2-2 K.

szeretek s mulatva tanulmányozni a férfiakat. Ezért, ha utazom, rendszeren asszonynak adom ki magamat.

— És ez mulatságul szolgál?
 — Tapasztalhatta. Ön a hatodik férfi, kivél ezt a kis tréfát megcselekedtem, ön a hatodik férfi, aki rövid fél óra alatt belém szeretett s amikor megtudta, hogy leány vagyok, egyszerre kiabrandult belőlem.

— De hogy képzelhet ilyet? . . .
 — Az Istenért, ne esküdjék. A hat férfi közt volt kettő olyan, aki el akarta hitetni velem, hogy valóban szerelmes belém s hogy el akar venni feleségül. Ne igérjen ilyesmit. En nem élek vissza a helyzettel. Nagylelkű volta. ötet esetben s a hatodik esetben sem fogom megtagadni magamat.

— De kérem . . .
 — Ne szóljon, hiába való volna. Két hét óta menyasszony vagyok s a kelengyem miatt jártam ezuttal Budapesten. Ez volt az utolsó tréfám, ebből a fajtából. Ha asszony leszek megfordítva fogom csinálni.

— Hogyan?
 — Utitársamnak azt fogom mondani, hogy leány vagyok. Ezzel elejét veszem azoknak a szerelmi vallomásoknak, amelyek leánykoromban mulattattak, de amelyek asszonykoromban igazán sértének hitvesi méltóságomat.

A gőzös hosszasan fűtyült s a vonat nemsokára megállt.

— Ügyvéd ur, itthon vagyok. Ajánlom magamat. Remélem, nem szükséges hangoztatnom, hogy beszélgetésünk titok maradjon.

Az ügyvéd érezte a fiatal hölgy szavaiban rejlő gúnyt s válaszolni akart, de a következő percben a hölgy eltűnt szeme elől.

dr. Müller Ferencz 1 korona 20 fillér, Kovács József, Buday Lajos, Felisch Antal, Rauch János, ifju Pruska Ferencz. Szigethy Ödön Eöry László, Keszler Gyula, Szücs Vilmos, Németh Jenő, Pruska Ferencz, Szücs Mihály, Deutsch Vilmos, Keszler Zoltán, dr. Ruff Jenő, dr. Berger Jenő 1-1 korona, Kovács Lipót 60 fillér, Harangozó Lajos 40 fillér.

A **diszeli önkéntes tűzoltó egyesület** mult február hó 25-én mulatságot rendezett, mely minpen tekintetben jól sikerült.

Felülfizettek: Acs Ferenc 10 korona, Fekete Gáspár 8 korona, Békeffy István 7 kor. 60 fillér, Rechnitzer Soma 7 kor. 60 fillér, Mózer Jenő (Gy.-Keszzi) 5 korona, Dobrovics Miklós, Borbély Jenő 3-3 korona, Eöry Béla (Gulács) 2 kor. 20 fillér, Rimanóczy Endre (Gy.-Keszzi), Löwy B. (Tapolcza) Özv. Dávid Jánosné, Böhm Rudolf 2-2 korona, Tóth József 1 kor. 70 fillér, Pauk Vilmos (Tapolcza) 1 kor. 20 fillér, Hetényi Irén, Saary Gyula, Schütz Zsigmond (Tapolcza), Szalai János (Gy.-Keszzi), Bakos György, Szücs Jenő, Révész Jaques, dr. Kovács Vilmos (Tapolcza) 1-1 korona, Illés Pál 60 fillér, Horváth Gusztáv, Eöry Dénes (Gulács) 40-40 fillér. Összesen: 66 korona 60 fillér, melyért ez uttal is az egyesület nevében hálás köszönetet mond a rendezőség.

A **tapolczai „Katholikus kör“** ma tartja farsangi táncmulatságát a Balaton vendéglőben.

Táncestély. A tapolczai kath. legényegylet folyó hó 6-án saját helyiségében jótékonycelu családias jellegű táncestélyt rendez. Belépti díj 1 korona. Kezdeté fél 9 órakor.

H I R E K.

A **község-házából.** Tapolcza község képviselőtestülete folyó hó 3-án gyűlést tartott. Tárgyaltatott: 1. A beerkezett segélykérvényekre Sásdi Józsefnének, Kalauz Borbálának és Slemmer Jánosnának egyenkint 10-10 korona segély szavaztatott meg, Piros Terecz kérvénye elutasított. 2. Kell Dezső okleveles mérnök értesíti a községi képviselőtestületet, hogy az építkezési ügyekben késznek nyilatkozik a községhez beérkező építkezések jóváhagyására vonatkozólag ingyen szakvélemény adására, mit a képviselőtestület örömmel fogad. Olvasottatott Schwarcz Jakab kérvénye, házának építési ideje tartamára bódé felállítás ügyében. A bódé felállítás engedélyt havi 10 koronában állapítja meg. 4. A polgári iskola építkezése tárgyában az ügy tanulmányozása és jelentéstétel céljából egy négy tagból álló bizottság kiküldetik. 5. A községi rendőr-örmester fizetését 120 koronával felemeli. 6. A fogyasztási bérlő mellé tanuként állandó egyén megbízatása elfogadtatott. 7. A postaépület ügyében jelenti a főjegyző, hogy az igazgatóság átiratban értesíti a községet, hogy senkivel a postai szerződést meg nem kötötte. 8. A parki szolga a rendőrök letszámba felvétetik és éjjeli szolgálatot is teljesít. 9. Elhatározta a képviselő-testület egy pócegödör tisztító gép oeszerzését. 11. Főjegyző jelenti, hogy az u. n. tanárkeret Domonkos Ferenc vette bérbe. Főjegyző előadja a rendőrök munkabeosztását, egyben indítványozza, hogy azok közül Wittmann, János a szolgálat és fegyvereltartás érdekében rangjelzéssel és rozettával láttassék el. A képviselő testület elfogadja.

Házasság. Fenyés esküvő volt február hó 25-én a szomszédos Gyulakeszi községben. E napon tartotta Tőreky Iván dr. a földművelésügyi m. kir. miniszterium fogalmazója, tartalékos huszárhadnagy, esküvőjét Forster Elek gyulakeszi-i nagybérlő leányával, Ilonával. Az esküvőnél mint tanuk a vőlegény részéről Hertelendy Ferencz, megyénk főispánja, a menyasszony részéről Forster József kir. táblai bíró szerepeltek. Az esketést a vendégszerető örömszülők házánál ebéd követte.

Községgyűlés. A „Tapolczai izr. jótékony Nőegylet“ ma délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését.

Tapolcza villamos világításának ügye a megvalósuláshoz közeleg. Eddig 60 ezer ko-

rona értékű részvényt jegyeztek elő csupán Tapolczán. Zigány Zoltán engedményes pedig 18 ezer korona előjegyzést gyűjtött. A gyűjtés tovább folyik és hisszük, hogy a még hiányzó 58 ezer korona is rövid idő alatt összegyűlik, és a munkálatokat mihamarább megkezdhetik.

Adomány a Csányi szoborra. Glazer Sándor, a minden hazafias és nemes intézmény lelkes híve 20 koronát, gyűjtött és adott át a „Tapolczai Lapok“ szerkesztőségének. A gyűjtéshez hozzájárultak: Ederer Nándor 4 korona, Horvath Jenő 4 korona, Németh Jenő 4 korona, Kovács Vilmos 2 korona, Glazer Sándor 2 korona, Szigethy Ödön 2 korona, N. N. 2 korona.

Halálozás. Grosz Márkus tapolczai lakost, ki csak nemrég ment kinzó betegségének gyógyítása céljából Budapestre ahol azonban szerencsétlen végzete a halálba vitte, a család Tapolczára hozatta és folyó hó 1-én nagy részvét mellett kísérték örök nyugalomra. Amit földi életében betegsége nem engedett élvezhetni, mert alig egy fél éve, hogy Tapolczára költözött, hogy a hosszú munka megerdemlett nyugalmát élvezze, megtalálta a halálban, fájdalomra a gyászoló családnak. Dr. Schönwald Károly tapolczai rabbi megható beszédben bucsuztatta el a halottat hozzátartozóitól és tisztelőitől. A részvét igaz megnyilatkozása nyilvánult a temetésen, mert a helybelieken kívül **Tósokberend** község 8 tagból álló küldöttsége is megjelent a temetésen, részvétét fejezve ki az iránt, ki a községnek 35 éven át munkás, derék polgára volt, kit felekezeti különbség nélkül tisztelt a község minden tagja. A család az alábbi gyászjelentést adta ki: Özvegy Grosz Márkusné úgy a maga, mint gyermekei Gyula és Dezső, és az alulírt rokonság nevében fájdalomtelt szívvel jelentik a legjobb férj, illetve apa, testvér és sógor, Grosz Márkusnak folyó hó 26-án életének 58., boldog házasságának 35-ik évében történt elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei folyó évi március hó 1-én délelőtt 10 órakor fognak a tapolczai izr. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Tapolcza, 1905. február hó 26-án. Nyugodjék keében. Grosz Lipót, Grosz Julia, tesvérei; Schwarcz Johanna, Weiszberger József, Schwarcz Sándor és neje Lázár Lina, Schwarcz Gyula és neje Löbl Gizella, Frankl Vilmos, Özvegy Schwarcz Lipótné sz. Lázár Regina, sógorok és sógorok.

Vasuti menetrendünk megjavítása. A kereskedelmi miniszter Sümeg képviselőtestületének vasuti menetrendünk megjavítása végett benyújtott kérvényét kedvezően intézte el. Erről leiratban értesítette a város közönségét. Eszerint az 1902. május 1-től megszüntetett vonatpár ismét forgalomba kerül s ennek következtében a 6003-6006 és 6017 6014 számú zalaegerszói és kiscelli vonatokhoz új és kedvező csatlakozások lesznek. Am a tapolcza-keszthelyi vonalrészén csak a nyári hónapokban lévén nagyobb forgalomra kilátás, ezért folyó évi június 15-től augusztus 31-ig próbaképen Tapolczától Keszthelyig probavonatok kerülnek forgalomba. Örvendünk rajta, hogy közlekedő viszonyaink, amelyeknek rendezését lapunk annyiszor sürgette, ekkép ismét megjavulnak.

A tapolczai kereskedő ifjak önképző egyesületének március 15-i estélye. A tapolczai kereskedő ifjak önképző egyesülete március 15-én saját helyiségében társas vacsorát rendez, melyre az egyesület pártoló tagjai ezuton tisztelettel meghívatnak, vendégek pedig szívesen láttatnak. Egy teriték ára 1 korona 50 fillér. Mindazok, kik a társas vacsorán résztvenni óhajtanak, szíveskedjenek ebbeli szándékukat az egyesület titkáranél (Faragó Leó urnál) legkesőbb e hó 13-ig bejelenteni.

Felülfizetés. A tapolczai iparos ifjak Önképző Körének február hó 18-iki jelmezestélyén utólag felülfizettek Kaszab Árpád 10 koronát és Burján Lajos Köveskálláról 4 koronát.

Panasz. A Torony-utcában levő Fischer fele kereskedés előtti gyalogjárót állandóan elfoglalják az ott ácsorgó kocsik, ugyannyira, hogy a jámbor gyalogos csak kerülő útnán, sárba gázolva tud tovább haladni. Kérjük az illetékes hatóságtól a panasz orvoslását.

Hasznos intézkedés. Tudvalevő, hogy Zalavármegye a múlt évben új építkezési szabályrendeletet alkotott. Habár azt lapunk hasábjain részben ismertettük, mégsem adhat oly kimerítő felvilágosítást, mintha az érdeket kezeben egész terjedelemben megvan. Az újabb időben annyszor van erre úgy az építő, mint az építettől szükség, hogy annak a községhez volt egy példánya elégtelen volt. Ezen segített Horváth Jenő községi főjegyző, midőn az említett szabályrendeletet egy kis füzet alakban kinyomtatta, és azt a hozzáfutóknak az előállítási költség fejében fizetendő néhány fillérért átadja. A közhasznú füzet egész terjedelemben hozza az építkezési szabályrendeletet, mely úgy a magánosoknak, mint pedig az építő iparosoknak hasznos, utbaigazító felvilágosítást nyújt, mely által sok vitás építkezési kérdés nyer törvényszabta határok között megoldást.

A „Katholikus Jegényegylet“ új alapító tagja. A közhasznú intézmények lelkes pártfogója Forster Elek gyulakeszi-i nagyberlő 25 korona díjjal a tapolczai katolikus jegényegylet alapító tagjai közé lépett, mely nemes emberbaráti szeretetből eredő tetteért a nyilvánosság előtt is halás köszönetet mond az egyület elnöksége.

A vivó tanfolyam befejezése. Fábrián János okleveles vivómester már három hónap óta tanította Tapolczáz odaadással, ügybuzgalommal a vivás testező gyakorlatát. A tanfolyam február 28-án végződött. Fábrián tisztelték tanítványai, mert benne a szerény, de tiszta jellemű embert, a lelkes oktatót ismerték és becsülték. Az ő szakszerű oktatása mellett városunk néhány intelligens fiatal embere szép eredményt ért el a szabályos vivásban. Sajnos azonban, hogy az ő buzgalma nem volt arányban a résztvevők számával, mert bizony elég kevesen voltak. Fábrián tőlünk Keszthelyre ment, ahol hiszszük és óhajtjuk, hogy fáradságos oktatását többen fogják méltányolni.

A postahivatal kegyetlensége az új tíz koronásokkal szemben. Mindenütt örömmel fogadunk, minél nagyobb számban óhajtunk birni téged, te kedves, csábos újszülött, a kiért ezren és százezren dolgoznak, szenvednek, hogy magukénak mondhassanak, mert hisz jólétet, örömet, boldogságot hozasz a palotákba úgy, mint a nádledeles kunyhókba. Ennyi jónak vagy te okozója. És mindezek dacára megis . . . megis, — pedig alig vagy még csak 3-4 napos, maris akad oly kegyetlen szív, ki téged nem fogad be, pedig te jól viseled magad mindenütt, még a tapolczai postahivatalban is, és ime itt nem fogadnak be, elutasítanak, pedig csak egy kis szállást kértél magadnak. Hát miért? Talán nem vagy édes testvére, a már kiérdemült atyafiának? Mi nem hisszük, — talán csak a tapolczai postás bácsi, aki még nem értesült, hogy Te is megszületted, aki annyi jónak vagy kutforrása. Hiszen te nem tehetsz róla, hogy előbb érkezted hozzánk, mint születésedet és személyleírásodat a postahivatalban bejelentetted volna, hogy téged ott is felismerjenek. Vagy talán ékes mezed keltett gyanút a kérkedő lelkekben? Hisz olyan kedves vagy szívárvány köntösödben, mint a mesebeli tündér. Sebaj, ne szomorkodjál kedves kised, mi szívesen befogadunk hajlékunkba, hívjad magaddal minél számosabban kedves tarsaidat is, mi szeretni fogunk titeket, nem utasítunk ki soha, mint a tapolczai kegyetlen postahivatal.

A káptalan-tóti József-napi vásár — miután 19-ike vasárnapra esik — e hó 20-án tartatik meg.

Sokan mennek Amerikába. Ijesztő módon szaporodik a kivándorlók száma nemcsak azon vidékekről, hol a megelhetes súlyos gondjait a munkahiány okozza, hanem pl. tőlünk Tapolczáról is, ahol pedig a munkás kez mindig talál foglalkozást. Mindennek dacára a múlt hetekben mintegy 15-en mentek és vagy 30-40 egyén készül a hosszú utra a bizonytalanság homályába, remélve a boldog jövőt, de legtöbbször kijózanodva a keserű csalódástól.

Remekmű. Megjelent az Érmelléki első szőlőoltványtelep* árjegyzéke 15-ik évfolyam,

rendkívül díszes kiállítás, számos képpel és gazdag tartalommal, mely nemcsak az árakat, hanem mindenkinek, aki szőlészetről érdeklődik, szükséges gyakorlati utasításokat is tartalmaz. Ez a mű bemutatja és bőven ismerteti az országban oly rohamosan terjedő sodronyfonat és tüskés sodronykerítések alkalmazását is 12 képpel, Aki címét egy levelezőlapon tudatja annak ingyen és bérmentve küldetik meg. Cím „Érmelléki első szőlőoltványtelep“ Nagykáta (Biharmegye). Ezen teleprek mai számunk hirdetési rovatában közölt „Szőlőlugast ültessünk“ című hirdetésünkre felhívjuk olvasóink nagybecsű figyelmét.

NYILT-TÉR.*)

Köztem és Hiller Pál között felmerült ügyben, megbízottaimtól következő levelet kaptam:

„Tekintetes

Gróf Márkus urnak

Helyben.

Meilékelt jegyzőkönyv szerint a mai napon Hiller Pál megbízottjaival összejöttünk, előadtuk az Ön sérelmét s részére elégtételt kértünk.

Erre Hiller Pál megbízottjai minden megokolás nélkül azzal válaszoltak, hogy az ügyet lovagias eljárásra alkalmassnak nem találják s azt a javaslatunkat, hogy az ügyet becsületbírósa döntésére bizzuk, szintén nem fogadták el.

Igy az ügyet az Ön részéről befejezettnek nyilvánítjuk.

Kiváló tisztelettel

Tapolcza, 1905. március 2.

Klein Iván s. k.

Dr. Berger Dzsó s. k.

Hiller Pál feleségemet megsértette. Felhívásomra, hogy e miatt nekem elégtételt adjon, megbízottjai utján tett fenti kijelentése a válasz, vagyis az elégtételadásnak indokolatlan megtagadása. Mivel nevezett elég hátor volt arra, hogy feleségemet a védtelen nőt, sértő kifejezéssel illesse, de elég gyáva ahhoz, hogy ezért férjéhez illő módon helyt álljon; en annak kijelentésével, hogy ellene a fenyegető feljelentést a bíróság előtt megtettem — nyugodtan bizom az ily minősíthetetlen eljárás elbírálását a nagyközönségre.

Tapolcza, 1905. március 2.

Gróf Márkus.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Szerkesztői üzenet.

Á. F. Diszel. Szívélyes üdvözléssel köszönet.

V. Gy. Kissé száraz. Nem ilyeneket szoktál írni.

-SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz. Ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olesó árban és „Delaware“ sima, ültetéshez s ebből borminta.

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagykáta, Biharmegye.

Nyilvános köszönet.

Mindazon jó barátainknak, ismerőseinknek és jóakaróinknak, akik felejthetetlen halottunk végtisztességén megjelentek, vagy bennünket nagy gyászunkban akár szóval, akár írásban vigaszukkal felkeresni szívesek voltak, ezúton küldjük őszinte köszönetünket.

A gyászoló család nevében

Grosz Lipót.

Köszönetnyilvánítás.

Grosz Márkus elhalálózása alkalmával, közszorúmegváltás címén adakoztak: özvegy Grosz Márkusné 30-, Grosz Lipót 10- és Grosz Jenő 5 koronát, mely nemeslelkű adakozásért köszönetet mond

dr. Fischer Gyula
hitközségi és szent-egyleti elnök.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávéna
egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.
o o o
Csak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER“ névvel.

NYERS BAST-SELYEM.

9 frt 90 krtól 43 frt 25 kr.-ig egy egész öltönyhöz. Portó és vámmentesen házhoz szállítva.

Gazdag mintagyűjtemény.

HENNEBERG SELYEMGYÁR ZÜRICH.

Böczi Antal

szijgyártó üzlete e hó 1-óta a Harangozó-féle házban.

Szőlővessző!!

a világhírű

Delaware

adja a legjobb bort! Oltani, perme-
tezni nem kell!

A filloxerának ellenáll.

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek,
Nagymennyiségű Delaware-vessző és

szőlőoltvány eladás!!

CIM:

Szigyártó Nagy Mihály

Felső-Segesd.

Lugasvesszők 20 db. két órással csak 10 K.

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK BUDAPEST.

Közhirre tesszük, miszerint a

Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársulattal Nagykanizsán

törlesztéses jelzálog-kölcsön üzletek felvétele céljából megállapodásra
léptünk.

A kölcsönök iránt érdeklődők nevezett intézetnél minden tekin-
tetben kimerítő felvilágosítást és tájékoztatást nyerhetnek.

Pesti Magyar kereskedelmi Bank.

TAPOLCZAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
TAPOLCZÁN.

Hirdetmény!

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, miszerint 36 év óta fenn-
álló intézetünk az általános kívánalmaknak eleget tenni óhajtván, mártól
kezdve

**a törlesztéses
jelzálog kölcsönök kihelyezését**

üzletkörébe felvette s akár új, akár már meglevő, de convertálandó
törlesztéses kölcsönöket gyorsan és legelőnyösebb feltételek mellett
lebonyolít.

Kimerítő felvilágosítással készséggel bármikor szolgál a

**Tapolczai Takarékpénztár Részvény-társaság
igazgatósága.**

